

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

21 червня 2017 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 135/вс-17

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у пленарному складі:

головуючого – Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Козлова А.Г., Лукаша Т.В., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Устименко В.Є., Шилової Т.С., Щотки С.О.,

розглянувши питання про підтвердження здатності кандидата на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду Наріжного Сергія Юрійовича здійснювати правосуддя у відповідному суді, стосовно якого оголошено перерву відповідно до абзацу другого частини першої статті 88 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»,

встановила:

Рішенням Комісії від 07 листопада 2016 року № 145/зп-16 оголошено конкурс на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду.

Наріжний С.Ю. 29 листопада 2016 року звернувся до Комісії із заявою про проведення стосовно нього кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду за спеціальною процедурою призначення.

Комісією 20 грудня 2016 року прийнято рішення № 204/вс-16, зокрема, про допуск Наріжного С.Ю. до участі у конкурсі на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

Рішенням Комісії від 11 січня 2017 року № 2/зп-17 призначено кваліфікаційне оцінювання 653 кандидатів, допущених до участі у конкурсі на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, зокрема Наріжного С.Ю.

Комісією 10 лютого 2017 року прийнято рішення № 41/вс-17, зокрема, про допуск Наріжного С.Ю. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

Положеннями статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) закріплено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Вищою кваліфікаційною комісією суддів України з метою визначення здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді за

визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Наріжний С.Ю. 16 лютого 2017 року склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 82,5 бала, і згідно з рішенням Комісії від 17 лютого 2017 року № 12/зп-17–допущений до виконання практичного завдання на етапі іспиту під час кваліфікаційного оцінювання у межах процедури конкурсу до відповідних касаційних судів у складі Верховного Суду.

За результатами виконаного 21 лютого 2017 року практичного завдання Наріжний С.Ю. набрав 79,5 бала та згідно з рішенням Комісії від 29 березня 2017 року № 22/зп-17 є таким, що допущений до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди» у межах процедури конкурсу до Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

Згідно з абзацом третім пункту 20 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (далі – Положення), під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Відповідно до положень статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка надає, за наявності відповідних підстав, висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Громадською радою доброчесності надано Комісії висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Наріжного С.Ю. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 12 квітня 2017 року.

Відповідно до висновку Громадської ради доброчесності у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави та місцевого самоврядування, за 2015 рік кандидат вказав, що з 09 травня 2014 року має право користування водним транспортним засобом марки Прогрес-4 1990 року випуску. Проте, всупереч Закону, право користування цим транспортним засобом не було відображено у декларації кандидата про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2014 рік (далі – декларація). Окрім того, у декларації за 2012 рік кандидат не вказав про право його дружини на користування автомобілем марки Audi Q7 2010 року випуску, яке вона мала у період з 18 жовтня 2010 року по 18 жовтня 2013 року на підставі довіреності, виданої батьком кандидата – Наріжним Ю.К.

Водночас висновок Громадської ради доброчесності доповнено додатковою інформацією, яка викликає сумніви у доброчесності кандидата, оскільки за даними електронної декларації кандидат у 2015 році отримав три подарунки у негрошовій формі на загальну суму 1 881 435 грн від свого батька: квартиру у місті Києві загальною площею 166,2 кв. м, автомобіль Audi Q7 2010 року випуску та машиномісце.

Крім того, у висновку зазначено, що дружина кандидата працювала на посаді головного спеціаліста відділу взаємодії з Верховною Радою України управління зв'язків з органами державної влади та інформаційно-аналітичної роботи

Департаменту взаємодії з органами влади Міністерства юстиції України, а з березня 2015 року здійснює діяльність у сфері права як фізична особа-підприємець.

За даними декларації кандидата у 2015 році його дружина отримала дохід понад 10 млн грн від підприємницької діяльності.

Посилаючись на дані з досьє кандидата, Громадська рада доброчесності вказала, що усі кошти дружина заробила, надаючи послуги одній і тій самій юридичній компанії. Співпраця дружини кандидата із вказаною компанією продовжилася і в 2016 році, а сума отриманого доходу склала майже 5 млн грн.

Також висновок Громадської ради доброчесності містить інформацію про повідомлення від громадянина ОСОБА_1, в якому йдеться про ймовірне порушення кандидатом норм законодавства під час розгляду справи.

07 червня 2017 року від Громадської ради доброчесності до Комісії надійшло рішення про надання інформації на доповнення до висновку про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Наріжного С.Ю. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджене 06 червня 2017 року.

Зокрема, ГРД додатково звернула увагу на те, що дружина кандидата Наріжна Тетяна Миколаївна з березня 2015 року здійснює діяльність у сфері права як фізична особа-підприємець. Відповідно до декларації кандидата у 2015 році його дружина отримала дохід понад 10 млн грн від здійснення підприємницької діяльності. За даними досьє кандидата його дружина надавала послуги одній і тій самій юридичній фірмі - ТОВ «Алексеев, Боярчуков та партнери» і за 2015 - 2016 роки отримала дохід майже 15 млн грн.

У своїх поясненнях щодо надання дружиною в минулих роках послуг одній і тій самій юридичній компанії кандидат, зокрема, зазначив, що вона як суб'єкт підприємницької діяльності вільна у виборі контрагентів та визначенні умов укладених договорів. Її діяльність не пов'язана з представництвом в судах. Водночас кандидат вказав, що у нього відсутній будь-який конфлікт інтересів, пов'язаний з діяльністю дружини.

На спростування твердження кандидата Громадська рада доброчесності послалася на обставини, які, на думку ГРД, доводять наявність у судовій практиці кандидата конфлікту інтересів, пов'язаного із діяльністю юридичної фірми «Алексеев, Боярчуков та партнери» саме в період, коли дружина кандидата отримувала дохід від роботи з цією фірмою. Зокрема, Громадська рада доброчесності послалася на інформацію з Єдиного державного реєстру судових рішень, відповідно до якої 28 вересня 2015 року кандидат виніс ухвалу у справі № 911/4199/15 про порушення провадження у справі про банкрутство, а у січні 2016 року кандидатом було розпочато розгляд справи № 911/254/16 щодо банкрутства.

Зазначені справи кандидат розглядав за участі працівників юридичної фірми «Алексеев, Боярчуков та партнери», яка в цей же період виплатила дружині кандидата значну суму грошей.

З огляду на викладене Громадська рада доброчесності вважає, що кандидатом не спростовано фактів, які стали підставою для висновку, до того ж виявлені нові факти, обставини щодо яких ГРД повідомила Комісії додатково.

Так, 21 червня 2017 року ГРД у доповнення до висновку про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Наріжного С.Ю. критеріям доброчесності та професійної етики Комісії надано інформацію, зокрема, про виявлення фактів, які свідчать, що впродовж 2015 – 2016 років кандидат

систематично розглядав справи про банкрутство, участь в яких брали юристи фірми «Алексеев, Боярчуков та партнери».

На підтвердження вказаних обставин ГРД послалася на розгляд кандидатом справи № 911/849/16, в якій ухвалою від 31 березня 2016 року арбітражного керуючого Олену Белову було призначено розпорядником майна боржника дочірнього підприємства «Есселте-Трейд».

Ухвалою від 05 квітня 2016 року у справі № 911/4899/15 кандидат призначив Олену Белову ліквідатором банкрута Товариства з обмеженою відповідальністю «Рент Компані».

Ухвалою від 17 травня 2016 року у справі № 911/4884/14 кандидат припинив повноваження ліквідатора ТОВ «Інтеркристал» та призначив новим ліквідатором арбітражного керуючого Олену Белову.

Ухвалою від 24 травня 2016 року у справі № 911/5176/15 кандидат призначив арбітражного керуючого Олену Белову ліквідатором банкрута Товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія «Фенікс-2014».

Ухвалою від 16 серпня 2016 року у справі № 911/2159/16 кандидат призначив арбітражного керуючого Олену Белову розпорядником майна боржника Товариства з обмеженою відповідальністю «Рокитнянський гранкар'єр».

У цей же період – з 01 січня 2015 року по 31 грудня 2016 року, у провадженні кандидата перебували дві справи про банкрутство, в яких брав участь арбітражний керуючий Гусак Юрій Миколайович. За інформацією з Єдиного реєстру арбітражних керуючих Гусак Ю.М. є власником свідоцтва арбітражного керуючого № 136, виданого 04 лютого 2013 року. За даними реєстру Гусак Ю.М. здійснює свою діяльність за адресою: м. Київ, вул. Шота Руставелі, 11, 3 поверх. За вказаною адресою розташовано офіс юридичної фірми «Алексеев, Боярчуков та партнери».

Ухвалою від 08 липня 2015 року у справі № 911/2819/15 кандидат зобов'язав арбітражного керуючого Гусака Ю.М. надати заяву на участь у справі про банкрутство боржника – Громадської організації «Товариство індивідуальних забудовників «Сіверська Венеція».

Ухвалою від 17 листопада 2015 року у справі № 911/4610/15 кандидат призначив арбітражного керуючого Гусака Ю.М. розпорядником майна Державного підприємства «Регіональні електричні мережі».

Крім того, у рішенні Громадської ради доброчесності від 06 червня 2017 року зазначено, що на розгляді у кандидата у період з 01 січня 2015 року по 31 грудня 2016 року перебувало дві справи про банкрутство за участі старшого юриста юридичної фірми «Алексеев, Боярчуков та партнери» ОСОБА_2 та співзасновника компанії Боярчукова С.Г.

Громадська рада доброчесності вказала, що у період з 01 січня 2015 року по 31 грудня 2016 року кандидат розглядав 9 справ за участі працівників юридичної фірми «Алексеев, Боярчуков та партнери», яка в цей же період виплатила дружині кандидата суму у розмірі понад 15 086 713 грн. У жодній із зазначених справ кандидатом не було заявлено про наявність конфлікту інтересів.

Стосовно вказаних у висновку Громадської ради доброчесності доводів кандидат на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду Наріжний С.Ю. надав усні та письмові пояснення, а також докази, які Комісією було досліджено під час співбесіди. Кандидат зазначив, що не погоджується з висновком ГРД та вказав, що у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2012 рік повно й об'єктивно зазначено все майно, яке належало протягом

2012 року на праві власності йому та членам його сім'ї або перебувало у користуванні. Протягом 2012 року його дружина не користувалася автомобілем марки Audi Q7 2010 року випуску. Підстав для внесення таких даних до декларації за 2012 рік у нього не було.

У декларації за 2014 рік повно і об'єктивно зазначено все майно, яке належало протягом 2014 року на праві власності йому та членам його сім'ї або перебувало у користуванні. Протягом 2014 року він не користувався водним транспортним засобом марки Прогрес-4 1990 року випуску. Підстав для внесення таких даних до декларації за 2014 рік не було.

Стосовно викладеної у висновку додаткової інформації, яка, на думку ГРД, викликає сумніви у доброчесності кандидата, то дійсно, належні йому на праві приватної власності 1/2 квартири, машиномісце та автомобіль Audi Q7 були подаровані йому у 2015 році в установленому законодавством порядку його батьком. Оскільки батьки перебували у зареєстрованому шлюбі, зазначене майно придбано на їх спільні кошти та належало їм на праві спільної сумісної власності.

Дружина кандидата дійсно з 1998 року працювала в Міністерстві юстиції України. Після звільнення у березні 2015 року зареєстрована у встановленому законодавством порядку як фізична особа – підприємець. Здекларовані у 2015 та 2016 роках кошти є доходом від здійснення нею підприємницької діяльності. Надання послуг у сфері права відповідає виду її діяльності. Податки дружиною сплачені вчасно та у повному обсязі.

Також кандидат підтвердив свою причетність до розгляду справи за участі ОСОБА_1 і вказав, що рішення у цій справі перевірено судом касаційної інстанції і є чинним.

У засіданні щодо наданої 21 червня 2017 року Громадською радою доброчесності інформації у доповнення до висновку про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду критеріям доброчесності та професійної етики кандидат зазначив, що не погоджується з нею та вказав, що у випадку, наведеному у справі № 911/254/16, зазначеного доповідачем арбітражного керуючого Боярчукова С.Г. було визначено автоматизованою системою з відбору кандидатів на призначення арбітражного керуючого у справах про банкрутство з числа осіб, включених до Єдиного реєстру арбітражних керуючих для участі у справі. Проте оскільки від нього надійшла заява про відмову від участі у цій справі, то його кандидатура не розглядалася і він не був призначений арбітражним керуючим у цій справі.

У випадку, наведеному у справі № 911/2819/15, зазначеного доповідачем арбітражного керуючого Гусака Ю.М. було визначено автоматизованою системою з відбору кандидатів на призначення арбітражного керуючого у справах про банкрутство з числа осіб, включених до Єдиного реєстру арбітражних керуючих для участі у справі. Проте оскільки від нього не надійшла заява про участь у цій справі, то його кандидатура не розглядалася і він не був призначений арбітражним керуючим у цій справі. Кандидат зазначив, що йому є незрозумілим включення Громадською радою доброчесності таких справ до висновку.

Крім того, кандидат зазначив, що наведена представником Громадської ради доброчесності інша додаткова інформація також не може свідчити про будь-який конфлікт інтересів, оскільки Громадською радою доброчесності не враховано статусу арбітражних керуючих під час їх участі у справах про банкрутство. Арбітражний керуючий не є і не може бути представником жодного товариства. Оскільки

кандидатури арбітражних керуючих відповідали вимогам Закону, їх було призначено для участі у справах.

Стосовно відомостей про те, що згадані арбітражні керуючі, можливо, за сумісництвом виконують ще якусь іншу оплачувану роботу кандидат пояснив, що йому цього не було і не могло бути відомо, оскільки такою інформацією суд не володіє і вона не підлягає дослідженню під час розгляду питання про їх призначення. Під час здійснення повноважень арбітражного керуючого у справі особа не є будь-яким представником, а є незалежним учасником провадження.

Статтею 4 Закону України «Про відновлення платоспроможності або визнання боржника банкрутом» визначено, що арбітражні керуючі є суб'єктами незалежної професійної діяльності, які отримали Свідоцтво на право здійснювати таку діяльність і дані про них внесені до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України. Їх діяльність контролюється лише відповідним державним органом з питань банкрутства, а робота оплачується учасниками провадження, які одночасно надають оцінку діям арбітражного керуючого по справі.

З огляду на зазначене кандидат вказав, що під час призначення арбітражних керуючих Белової О., Гусака М. та Ткачука О. у справах про банкрутство у нього був відсутній будь-який конфлікт інтересів.

Відповідно до частини першої статті 88 Закону, якщо Громадська рада доброчесності у своєму висновку встановила, що суддя (кандидат на посаду судді) не відповідає критеріям професійної етики та доброчесності, то Комісія може ухвалити рішення про підтвердження здатності такого судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді лише у разі, якщо таке рішення підтримане не менше ніж одинадцятьма її членами.

Дослідивши досьє кандидата, заслухавши доповідача, уповноваженого представника Громадської ради доброчесності та заперечення кандидата, враховуючи мету цього кваліфікаційного оцінювання та вимоги щодо відповідності кандидатів найвищим стандартам суддівської етики і доброчесності, Комісія оцінює пояснення Наріжного С.Ю. як недостатні для спростування відповідних тверджень ГРД про наявність у 2015 – 2016 роках у його судовій практиці конфлікту інтересів, пов'язаного із діяльністю юридичної фірми, з якою у цей період співпрацювала дружина кандидата надаючи послуги, і отримувала значний дохід.

Водночас Комісія зауважує, що не встановлено підстав вважати доказом невідповідності кандидата критеріям професійної етики та доброчесності через ухвалення ним 20 березня 2013 року судового рішення у конкретній справі, яке було перевірено судами вищих інстанцій і набрало законної сили.

Згідно з § 23 Висновку Консультативної ради європейських суддів № 18 відповідно до основоположного принципу судової незалежності система оскарження – це, в принципі, єдиний шлях, яким може бути скасовано чи змінено судове рішення після того, як його було винесено, і єдиний спосіб, у який судді відповідатимуть за свої рішення, за винятком того, коли вони діють недобросовісно.

За результатами обговорення та оцінки встановлених обставин дев'ять членів Комісії з п'ятнадцяти дійшли висновку, що Наріжний С.Ю. не підтвердив здатності здійснювати правосуддя у Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду.

Це кваліфікаційне оцінювання здійснювалося в межах участі кандидата Наріжного С.Ю. у конкурсі на зайняття вакантної посади судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду, що обумовлювало перевірку

кандидата на відповідність найвищим стандартам, та вимагало відсутності щонайменшого обґрунтованого сумніву у чеснотах майбутніх суддів Верховного Суду. Відтак висновки Комісії за результатами цього кваліфікаційного оцінювання не можуть мати преюдиційного значення та негативно вплинути на проходження кандидатом інших процедур, пов'язаних з кар'єрою судді.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визнати Наріжного Сергія Юрійовича таким, що не підтвердив здатності здійснювати правосуддя у Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

А.Г. Козлов

Т.В. Лукаш

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка